

T.C.
YARGITAY BAŞKANLIĞI
BASIN BÜROSU
21/11/2016

BASIN AÇIKLAMASI

AB Türkiye İlerleme Raporu 09/11/2016 tarihinde yayımlanmış olup, söz konusu raporun içeriğinde gerçeklerle bağdaşmayan yorumlara da yer verilmesi nedeniyle kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi amacıyla aşağıdaki açıklamanın yapılması gerekli görülmüştür.

İlerleme Raporunda, FETÖ/PDY Terör Örgütü hakkında yapılan yorum ve tespitler ile 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan kanlı darbe kalkışması yok farz edilerek hayal kırıklığı yaratılmıştır. Şöyle ki;

15 Temmuz 2016 tarihinde, FETÖ/PDY Terör Örgütü üyesi teröristler tarafından demokrasimize ve hukuk devletine karşı yapılan darbe girişimi sırasında 246 vatandaşımız şehit olmuş, binlerce vatandaşımız yaralanmış, demokrasimizin simgesi Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesi başta olmak üzere pek çok önemli kurum savaş uçakları, savaş helikopterleri, tanklar ve diğer ağır silahlarla saldırıya uğramıştır. Bu darbe girişimi, demokrasiye ve hukuk devletine yürekten inanan asil halkımızın, gerektiğinde tankların altına yatarak gösterdikleri üstün cesaret ve kahramanlık sayesinde başarısızlığa uğramıştır.

Söz konusu darbe girişiminin faili olan FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün başta ordu, emniyet ve yargı olmak üzere devletin stratejik bakımdan önemli pek çok kurumuna sızdığı, mensuplarının önemli mevkilere geldiği öteden beri bilinmekte ve soruşturmaları da yapılmaktaydı. FETÖ/PDY terör örgütü tarafından sahte belge ve dijital delil üretilmesi, gizli tanıklık, yasa dışı dinleme ve teknik takip gibi koruma tedbirleri aracılığıyla bir kısım hâkimlerin ve Cumhuriyet savcılarının hukuku bir silah gibi kullandıkları, diğer güçlü delillerin yanı sıra bu örgüte mensup hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yazılı, görsel ve sosyal medyada da kolaylıkla ulaşılabilecek itiraflarından açıkça anlaşılmaktadır. Mesele bu kadar açık ve net iken, Raporda bu konudaki tespitlere yer verilmemesi ve bu yapının bir terör örgütü olduğunun kabul edilmemesi üzüntüyle karşılanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni bombalayan modern savaş uçakları, masum sivillere ateş eden savaş helikopterleri ve vatandaşları ezen tankları kullanan organize bir eylemin “terör hareketi” değil de “Gülen Hareketi” olarak nitelendirilmesini, demokrasi ve hukuk devleti temeline dayalı Avrupa değerleri ve standartları ile bağdaştırmak mümkün değildir. Üzülerek belirtmek gerekir ki, 15 Temmuz 2016'da gerçekleştirilen hain saldırı, Raporda belirtilenin aksine, batılı dostlarımız tarafından zamanında ve güçlü şekilde kınanmamış, bu konuda derin bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Bu hayal kırıklığı, ilgili Avrupa Birliği kurumlarının darbe girişiminde bulunanların ya da diğer FETÖ/PDY Terör Örgütü üyelerinin haklarını korumaya yönelik “insan hakları”, “demokrasi” ve “hukukun üstünlüğü”ne yönelik açıklamalarının samimi ifadeler olarak değerlendirilmesini güçleştirmekte ve Türkiye'nin bu alandaki iyiniyetli çabalarına ciddi zararlar vermektedir.

160'a yakın ülkede örgütlenen bu yapının tek taraflı propagandaları, temelsiz iddiaları ve şikayetleri karşısında Yüksek Mahkemeler de dahil olmak üzere, Türkiye'deki adalet aktörlerinin her türlü işbirliğine ve delil paylaşımına açık olduklarını belirtmelerine rağmen, görüşleri dahi alınmadan yapılan açıklamalar ve yorumlar, silahların eşitliği ilkesi başta olmak üzere, hiçbir adalet ve insaf ölçüsüne uymamaktadır.

Raporda, bölge adliye mahkemelerinin 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete geçmesinden kaynaklanan zorunluluk nedeniyle Yargıtay'da gerçekleştirilen yapısal değişiklikler, bazı yüksek mahkeme üyelerinin siyasal nedenlerle tasfiye edilmesi olarak nitelendirilmiştir. Bu tespitlerin aşağıda açıklandığı üzere gerçeklerle bir ilgisi bulunmamaktadır.

Yüksek mahkemelerin görevi, hukukun ülkede eşit ve tutarlı şekilde uygulanmasını sağlamak ve verilen kararların hukuka uygunluğunu denetlemektir. Bir yüksek mahkeme olarak Yargıtay'ın bu görevini, Avrupa Birliği ülkelerindeki örneklerine benzer şekilde yerine getirebilmesi bölge adliye mahkemelerinin kurulması ve faaliyete geçmesi ile mümkündür. Avrupa Birliği ülkeleri de dahil olmak üzere yargı sistemlerinde istinaf aşaması bulunmayan ülkeler son derece istisnadır. Bu istisnalardan biri de 20 Temmuz 2016 tarihine kadar Türkiye'ydi.

İki dereceli yargılama, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Ek-7 No'lu Protokolü ile güvence altına alınmıştır. Bu nedenle, Türkiye'de istinaf aşamasının olmaması bizatihi Avrupa Birliği kurumları tarafından eleştiri konusu yapılmış ve bölge adliye mahkemelerinin kurulması amacıyla Avrupa Birliği projesi uygulanmış, hatta iki adet bölge adliye mahkemesi binası bu proje çerçevesinde sağlanan finansman desteği ile inşa edilmiştir. Aynı gerekçelerle, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Kanunla bölge adliye mahkemelerinin hukuki alt yapısı oluşturulmuştur. Hukuki ve fiili durum bu şekildeyken,

on iki yıldan beri Avrupa Birliği organları ve Avrupa Konseyi ile birlikte yürütölen kapsamlı ve sistematik çalışmalar yok sayılarak, konunun aceleye getirildiği iddiasının hiçbir somut gerçeklikle ilgisi bulunmamaktadır.

İstinaf incelemesini yapmakla görevli bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinin en önemli iki sonucu; Yargıtay'a gelen dosyaların yaklaşık olarak %90'ının istinaf aşamasında kesinleşmesi ve yüksek mahkemenin sadece hukuki denetim yapmasıdır. İş yükündeki bu düşüş, üye sayısının azalmasını ve Yargıtay'ın gerçek bir içtihat mahkemesi haline gelmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Kaldı ki tespitlerimize göre, 516 üyeli bir yüksek mahkeme örneği, Avrupa Birliği ölkeleri de dahil olmak üzere dünyada bulunmamaktadır.

20 Temmuz 2016 tarihine kadar bölge adliye mahkemelerinin bir türlü faaliyete geçmemesi ve bu konuda yaşanan gecikme, yüksek mahkeme üyelerinin, bu mahkemelerin faaliyete geçmeyeceği konusunda meşru bir beklentiye sahip oldukları şeklinde yorumlanamaz. Bunun hukuki güvenlik ve istikrar ilkesini ihlal eden bir yönü de bulunmamaktadır. Ayrıca, Yargıtay üyeliğinin 12 yıl ile sınırlandırılması ve aynı kişinin ikinci kez seçilemeyeceğinin öngörölmesi, yargı bağımsızlığını güçlendirdiği gibi Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev süreleri ile yeknesaklık sağlanması bakımından da yerinde bir düzenleme olmuştur.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, 6723 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler bütünsel bir bakış açısıyla incelendiğinde, sadece belli sayıdaki yüksek mahkeme üyesinin, (hakimlik ve savcılık mesleği saklı kalmak kaydıyla) bu görevlerine son verilmesi amacına indirgenemez. Bu nedenle, Avrupa Birliği organlarınca defalarca eleştiri konusu yapılan bir eksikliğin giderilerek bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesine yönelik yapısal değişikliklere Raporla yüklenen anlam, anlaşılır bir durum değildir.

Adli yıl açılış töreninin yeri konusunda kamuoyuna yönelik yapılan yanlış bilgilendirme çabalarını destekleyici ifadeler, Raporun mahiyet ve ağırlığına uygun düşmemektedir. Şöyle ki;

Kamuoyunun bilgisinde olduğu üzere her yıl 1 Eylül'de gerçekleştirilen Adli Yıl Açılış Töreni, Yargıtay tarafından düzenlenmektedir. 2016-2017 yılı adli yıl açılış töreni için de hazırlıklar Nisan ayında başlatılmış, Ankara'daki bir otelin salonu kiralanmış ve tüm davetiyeler de gönderilmişti. Ancak, Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın yetmişten fazla baro başkanıyla birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımızı 16.08.2016 tarihinde ziyaret etmesinden sonra adli yıl açılışının "Millet Kongre ve Kültür Merkezi"nde yapılması gündeme gelmiş ve bu konudaki gelişmeler 29 Ağustos 2016 tarihli basın açıklaması ile

kamuoyuna duyurulmuş olup, söz konusu açıklamaya www.yargitay.gov.tr adresinden ulaşılabilmesi mümkün ve adli yıl açılış törenine ilişkin gerçek durum apaçık ortada iken, önyargılı ve yanlış bilgilere dayalı olarak Raporda kullanılan ifadeler insaf ve adalet ölçülerine uymamaktadır.

Raporda, Yargıtay'ın yürütmenin etkisi altına girdiğine dair ithamların kabul edilebilir bir yönü bulunmamaktadır.

Yargıtay, 1868 yılından beri güçlü kurumsal kültürü ile toplum ve devlet hayatının yapı taşları arasındadır. Bu kurumun niteliği ve faaliyet alanının bir gereği olarak, karar alma sürecine yüksek mahkeme üyelerinin etkin katılımı söz konusudur. Dairelerde ve genel kurullarda kararların demokratik bir anlayışla her türlü görüş ve düşüncenin özgürce ortaya konularak ve tüm boyutlarıyla görüşülüp-tartışılarak alınması, yüksek mahkeme kültürünün önemli bir parçası olup, özellikle, birçok yönetim ve temsil makamına seçilebilmek için Büyük Genel Kurulun yarısından fazlasının onayının alınmasının gerekmesi, yüksek mahkemede objektif, bağımsız ve demokratik çalışma sistemine örnek teşkil etmektedir. Gerçek durum böyle olmasına rağmen, Yargıtay'ın yürütmenin etkisi altına girdiğine dair endişelere yer verilmesi, söz konusu Raporun objektifliğine gölge düşürmekte ve slogandan öte bir anlam ifade etmemektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

YARGITAY BAŞKANLIĞI